

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/69/2016
Identifikačné číslo spisu:	4207010247
Dátum vydania rozhodnutia:	22.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniel Hudák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:4207010247.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 22. marca 2017 v Bratislave, v trestnej veci obvineného D. E. pre trestný čin podvodu podľa § 250 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov a iné, o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 25. novembra 2015, sp. zn. 2To/35/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného D. E. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu v Komárne zo 16. marca 2015, sp. zn. 2T/75/2007, bol obvinený D. E. uznaný vinným z trestného činu podvodu podľa § 250 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 403/2004 Z.z., trestného činu vydierania podľa § 235 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 227/2005 Z.z. na tom skutkovom základe, že

1) dňa 8. decembra 2004 v čase o 08.00 hodine v Komárne na Lehárovej ulici, pri zastávke MHD prevzal od F. E. sumu 60.000 Sk s tým, že za tieto peniaze vybaví jej presťahovanie sa z obce Kameničná do Komárna, zaplatenie dane z predaja nehnuteľnosti a náklady spojené s prepisom nehnuteľnosti na meno poškodenej, pričom uvedené úkony nezrealizoval a peniaze použil pre vlastnú potrebu, čím pre F. E. spôsobil škodu vo výške 60.000 Sk, čo je 1.991,64 EUR,

2) dňa 22. septembra 2005 v Komárne na Budovateľskej ulici, na ceste medzi predajňou Balla a reštauráciou Dunaj, sediac v osobnom motorovom vozidle značky Lada, béžovej farby evidenčného čísla A.-XXXB. najprv prešiel vedľa poškodenej F. E., následne zastal, cúvol a stiahol okno a povedal jej, že „ak sa opováži naďalej od neho pýtať peniaze, tak ju prejde tak autom, že zdochne“, vozidlom následne urobil pohyb dopredu a potom začal cúvať smerom na poškodenú, ktorá mu bola nútená uskočiť z cesty a takto zabrániť tomu, aby bola zrazená.

Za spáchanú trestnú činnosť bol obvinenému podľa § 235 odsek 2 Trestného zákona, s použitím § 35

odsek 2 a § 40 odsek 1, odsek 5 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 227/2005 Z.z., uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jedného) roka.

Podľa § 58 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov súd výkon tohto trestu podmienene odložil a podľa § 59 odsek 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov určil skúšobnú dobu vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku súd zaviazal obvineného titulom náhrady škody uhradiť pre poškodenú:

- F. E. škodu v sume 1.991,64 EUR.

Proti vyššie uvedenému rozsudku podal obvinený odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením, sp. zn. 2To/35/2015, z 25. novembra 2015, tak, že podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obvineného D. E. ako nedôvodné.

Proti vyššie uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal obvinený v zákonnej lehote dovolanie, ktoré doplnil prostredníctvom svojho obhajcu z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr. por. Má za to, že odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa zakladá dôvodnú pochybnosť o vierohodnosti skutku, súd nevykonal dostatočné dokazovanie a vec riadne neposúdil a neaplikoval zásadu in dubio pro reo. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. uviedol, že sa počas trvania sporu dostal do nepriaznivej finančnej situácie a o svojho pôvodného obhajcu prišiel.

Obvinený už v prípravnom konaní namietal, že obvinenia uvedené v trestnom oznámení nezakladajú na pravde. Uviedol, že samotná poškodená F. E., ako bývalá manželka D. E. mohla mať záujem uškodiť mu, hlavne po tom, ako sa od nej ich spoločný syn odsťahoval. Problematický vzťah mali už ako manželia a aj po rozvode sa ich spoločné hádky a nedorozumenia ohľadne výchovy spoločných detí len stupňovali. Poukázal na to, že v jej výpovediach sú zásadné rozdiely, napríklad ohľadom pôžičky z decembra roku 2004 vo výške 100.000 Sk na kúpu bytu od svojej mamy, napriek skutočnosti, že 08. 12. 2004 poškodená vybrala z vkladnej knižky vedenej na meno jej syna U. E. v Slovenskej Sporiteľni sumu 360.000 Sk, z ktorých údajne 60.000 Sk odovzdala D. E.. Spochybnil dôveryhodnosť poškodenej, keď uviedol, že pri výpovedi na hlavnom pojednávaní ohľadne predaja domu v Kameničnej táto priznala spoluúčasť na hypotekárnom podvode, keď uviedla, že dom predala za 400.000 Sk, na účet jej prišli peniaze v sume 600.000 Sk, z týchto však musela vrátiť 200.000 Sk na základe dohody s kupujúcimi, pretože oni kupovali túto nehnuteľnosť na pôžičku.

Ku skutku v bode 2/ obžaloby uviedol, že je založený len na svedectve poškodenej a v tejto súvislosti poznamenal, že poškodená a D. E. bývali dosť blízko k sebe, a teda sa viackrát mohlo stať, že sa stretli, eventuálne jeden druhého niekde zbadali. Poškodená teda mohla vedieť, aké auto D. E. používa, aj aké má evidenčné číslo, avšak uvedený manéver sa nedá urobiť bez povšimnutia, keďže sa jedná o frekventovanú komunikáciu a časť mesta, preto je podľa obvineného zvláštne, že poškodená nevedela uviesť žiadnych svedkov tohto incidentu. Spochybnil vierohodnosť svedka V. Z., okrem toho, že žil s poškodenou, bol viackrát trestaný aj za krivé obvinenie. Svedok Z. sa pri výsluchu z prípravného konania nevyjadroval k sume 60.000 Sk, jeho výpovede označil ako nekonzistentné. K osobe svedka T. A. uviedol, že je to osoba blízka so svedkom V. Z., čo vyvoláva pochybnosti o jeho vierohodnosti.

Obvinený poukazoval v dovolaní tiež na to, že už vo svojej výpovedi z prípravného konania uviedol, že dňa 08. 12. 2004 sa nachádzal v Maďarsku na oslave a uviedol aj meno svedka F. Z., tento však počas celého konania vypočutý nebol. Má za to, že došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti konania a zabezpečovania dôkazov aj v prospech obvineného.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti žiadal, aby dovolací súd rozhodol v zmysle § 386 Trestného poriadku.

K podanému dovolaniu sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Komárno podaním z 5. septembra 2016, v ktorom uviedla, že v danom prípade nie sú splnené uvedené dovolacie dôvody. Vo vzťahu k obvineným uvádzaného dovolacieho dôvodu podľa § 371 písm. c/ Trestného poriadku (nevypočutie svedka F. Z.), prokurátorka poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Tdo 45/2009, publikované pod č. 21/2010 Zbierky stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR. Podľa názoru prokurátorky, rozhodnutie Okresného súdu Komárno, ako aj rozhodnutie Krajského súdu Nitra, sú založené na úplnom a správnom zistení skutkového stavu veci. Stotožňuje sa s právnou kvalifikácia skutku, uložený druh a výmera trestu zodpovedá zákonu a tiež nebolo zistené, že by sa v rámci konania a následného rozhodnutia použilo nesprávne hmotnoprávne ustanovenie. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti má za to, že je zrejme nenaplnenie obvineným uplatnených dôvodov dovolania podľa § 371 odsek 1 písm. c/, písm. i/ Trestného poriadku, a preto navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že toto bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.) a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta prvá Tr. por., keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejme, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených pochybení, pričom má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Pokiaľ ide o vyššie uvádzanú viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, tak tu treba poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Z toho potom vyplýva, že v prípade, ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c/ Tr. por., alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por. bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por.

Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Tr. por., ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod

dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por., dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Tr. por. a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

K dovolateľom označenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. najvyšší súd uvádza, že právo na obhajobu sa chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného charakteristické pre to ktoré štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak došlo k porušeniu ustanovení o povinnej obhajobe alebo stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, keď orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním.

Najvyšší súd po preskúmaní podaného dovolania na podklade predloženého spisu zistil, že k zásadnému porušeniu práv obvineného na obhajobu v konaní pred rozhodujúcimi súdmi nedošlo. Pokiaľ ide o námietku obvineného spočívajúcu v tom, že počas trvania sporu sa dostal do nepriaznivej finančnej situácie a o svojho pôvodného obhajcu prišiel, táto námietka obvineného nie je spôsobilá naplniť uvedený dovolací dôvod.

Z trestného poriadku je zrejmé, že trestné konanie je v zásade dvoj inštančné, a Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o dovolaní obvineného je viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie. Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že dovolanie nie je teda prostriedkom určeným na revíziu, či nápravu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa.

V tomto smere považoval za potrebné dodať zároveň tiež to, že je výsostným právom súdu zvážiť, akú voľbu dôkazného prostriedku použije pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. práva podľa § 2 ods. 1 Tr. por. a či určitú skutkovú okolnosť, ktorú považuje za dokázanú, bude overovať ďalšími dôkaznými prostriedkami. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, upravovať, alebo meniť iba súd odvolací (§ 322 ods. 3 a § 326 ods. 2 Tr. por.).

Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Ako už najvyšší súd vyššie uviedol, pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie dovolacieho dôvodu uvedeného v cit. ustanovení je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa.

Nakoľko súdy ustálili, že skutok sa stal tak, ako je uvedený v skutkovej vete výrokovej časti prvostupňového rozsudku, zodpovedala tomu i právna kvalifikácia, bez ohľadu na presvedčenie obvineného, že nebolo jednoznačne preukázané, že sa nedopustil skutkov uvedených v obžalobe.

Obvineného námietky voči nesprávne zistenému skutkovému stavu a následne nesprávneho právneho posúdenia konania obvineného nenaplnuje dovolací dôvod tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 371 ods. 1

písm. i/ Tr. por.

Dovolací súd nezistil žiadny dovolací dôvod, na základe ktorého by mohol vyhovieť obvinenému a zrušiť napadnuté rozhodnutie, a preto dovolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.